

Denne forudsætning er urealistisk. En konsekvens af forudsætningen ville være, at arbejdskraft og kapital i landbrugssektoren ville kunne flyttes til eksportindustrien, uden at denne proces var tids- og samfundsmæssigt omkostningskrævende. Forfatterne overser, at en reallokering af produktionsfaktorerne skal være forberedt gennem investeringer i industrien og gennem en omskoling af landbrugets arbejdskraft. Der er en betydelig træghed i begge disse processer.

Forfatternes forudsætning indebærer dernæst, at spørgsmålet om dannelsen af ny kapital, der påvirker størrelsen og udviklingen i kapitalapparatet i byerhvervene, som skal producere stigningen i industrieksporten, åbenbart betragtes som værende uafhængig af, om Danmark er medlem af EF eller ej. Dette kan ikke være rigtigt. Hvis Danmark ikke bliver medlem af EF, vil mulighederne for kapitaldannelse i byerhvervene i perioden 1973-78 være væsentlig ringere end i en medlemssituation, fordi samfundets opsparende evne er forskellig i de to tilfælde i den nævnte periode.

Forudsætningen om, at indtjeningen fra industrieksporten stiger svarende til salget i landbrugseksporten, afskærer derfor for-

fatterne fra at analysere, hvilke virkninger på samfundets produktionsmuligheder der vil opstå som følge af et fald i det beløb, der er til rådighed for import og investeringer.

Den fundamentale og metodiske fejl i forfatterne analyse er, at situationen i dag og situationen i 1978 sammenlignes, uden at forfatterne gør brug af en forløbsanalyse af den mellemliggende periode. Efter markedssekretariatets opfattelse er det nødvendigt at anvende en dynamisk analyse, hvori man ser på udviklingen i produktionsfaktorerne størrelse og sammensætning fra periode til periode. Kun herved får man mulighed for at vurdere en reallokering af produktionsfaktorer til eksporterhvervene og spørgsmålet om en forøgelse af kapitalapparatet.

Efter markedssekretariatets opfattelse vil den økonomiske politik, der må føres i en ikke-medlemskabssituation, i forbindelse med trægheden i omstillingsprocessen bevirke, at en sådan analyse fører til mindre kapitaldannelse og væsentlig større samfundsøkonomiske tab end anført i forfatterne publikation.

Markedssekretariatet, den 11. august 1972.